

BOSUILEN EN HOLENDUIVEN IN HOUTBETONKASTEN

Jaap Taapken

Met veel interesse heb ik het stukje in De Korhaan 27 (2):50 van Dick Jonkers gelezen over een uitzonderlijk vroeg broedgeval van een Holenduif in het Gooi.

Hierin schrijft hij dat Holenduiven verscheidene malen een nestkast in bezit hadden genomen nadat het broedsel van een Bosuil was uitgevlogen uit die zelfde kast. Hierop aansluitend wil ik mijn ervaringen met houtbetonkasten voor Bosuilen en Holenduiven niet onvermeld laten. Toen wij nog in Hilversum (Utrechtseweg) woonden kwam er regelmatig een Bosuil rondom ons huis. Daarom hebben wij op een goede dag een bosuilenkast opgehangen in een hoge den in de hoop dat ze zich daar zouden gaan vestigen. Onder deze kast hingen wij een boomkleverkast die reeds enkele uren daarna werd bezet en jarenlang door Boomklevers werd bewoond! Tot onze grote verbazing vestigde zich in de opgehangen houtbetonnen bosuilenkast in het voorjaar een paartje Holenduiven. Het legsel vloog voorspoedig uit. Toch lieten de oude vogels zich zelden bij ons in de tuin zien. Meestal verdwenen zij uit de nestkast komend als een schicht uit het gezicht. Alleen om takjes te verzamelen zagen wij hen regelmatig op het grasveld. Meestal waren dat afgewaaide berketakjes. Ook het daaropvolgende jaar werd de bosuilenkast opnieuw bewoond door de Holenduiven. Omdat wij toch ook graag de Bosuil bij ons broedend zouden willen zien, hebben wij het derde vroege voorjaar een tweede bosuilenkast van hout-

beton opgehangen in een hoge berk aan de andere kant van ons huis. Kort daarop werd ook deze kast door een paartje van de Holenduif in gebruik genomen als broedplaats. Omdat de Holenduif vaak in los verband toch wat kolonie-achtig nestelt, was dit voor ons geen verrassing. Een derde paar broedde bij onze burens in een holle boom.

Wie schetst onze grote verbazing toen het volgende vroege voorjaar de eerst opgehangen bosuilenkast bleek te zijn bewoond door een paartje Bosuil. Ik veronderstelde toen dat de Holenduiven de kast bewoonbaarder hadden gemaakt voor de Bosuilen. De Bosuilen zijn er jaren in gebleven. Het blijkt dat de Holenduif dus ook wel eens kwartiermaker kan zijn voor de Bosuil!

Nu wij in Baarn (Bilderdijklaan) wonen hebben wij in de winter 1991-1992 een bosuilenkast in een hoge spar bij onze burens opgehangen omdat ook hier rondom ons huis zich regelmatig Bosuilen vertonen. Verleden jaar vestigde zich daar ook een paartje Holenduif in. Met spanning keken wij dit jaar uit wat er zou gaan gebeuren. In het vroege voorjaar hoorden wij enkele dagen lang een Holenduif rondom de nestkast koeren. Maar dat heeft niet zo lang geduurd.

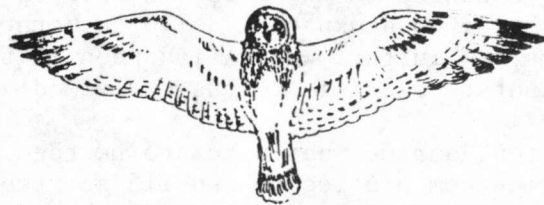
Inmiddels hadden wij daar dicht in de buurt een kast voor een Boomklever opgehangen omdat die ook regelmatig bij ons kwam kijken. Groot was onze verbazing toen bleek dat de Boomklevers de kast voor de Bosuilen in bezit hadden genomen en inmiddels hebben ze de grote nestopening zó ver dichtgemetseld zodat ze er nog net in- en uit kunnen komen. Zowel de Holenduiven als de Bosuilen hebben dus dit jaar het nakijken.

In Hilversum verschenen de Holenduiven telkens vroeg in het voorjaar om de nestkasten te bezetten. Echter heeft het ons verbaasd dat er één winter is geweest dat de Holenduiven zijn gebleven en zich regelmatig in de tuin vertoonden. Dat hadden wij van de Holenduif niet verwacht.

RECTIFICATIE I

Ons lid de heer Frieswijk uit Amsterdam maakte mij opmerkzaam op een z.i. foute passage in mijn bijdrage over een uitzonderlijk vroeg broedgeval van een Holenduif (Korhaan 27(2):50). Hierin staat: "omdat begin april de Bosuilen en hun jongen de kasten alweer verlaten hebben". Hij vroeg zich af of er verschil was tussen de Gooise Bosuilen en die van het Amsterdamse Bos, want daar verlaten de bosuilpulli de kasten vanaf begin april. In mijn verhaal is het woordje "kunnen" weggefallen. Er had moeten staan "al weer verlaten kunnen hebben". Bij de jonge Bosuilen die ik vanaf de jaren zestig in het Gooi ringde gebeurde dit zonder uitzondering in april. Om te voorkomen, dat eventueel later fout geciteerd gaat worden deze rectificatie.

Dick Jonkers

RECTIFICATIE II

In de Korhaan van april j.l. las ik het verslag over de excursie van 23 januari j.l. naar de Ouderkerker plas en het Amsterdamse Bos van de VWG.

Bij deze excursie was ik aanwezig en excursie en verslag vond ik zeer geslaagd. Toch graag een opheldering.

Bij lezing van het verslag lijkt het of een paar 'toevallige Amsterdamse vogelaars' zich bij de groep voegden. Dit was echter niet het geval. Het waren enthousiaste Amsterdamse leden van de VWG, die, na telefonisch overleg met Rob, zich zelf een retourtje Hilversum bespaarden door rechtstreeks naar het gebied te gaan.

Misschien niet bekend bij eenieder maar:
de leden van de VWG komen van heinde en ver

Elsje van der Velde.